

HETILAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Uj előfizetési díj : **Vidékre postán.** vagy helyben házhoz hordatva : Négy óra (márcziustól június végeig) 3 ft uj pénz. — Tíz óra (márcziustól december végeig) 7 ft. uj pénz.

A BRUGESI KÉPFARAGÓ LEÁNYA

III.

Az árva.

Az éj csaknem beállott. Susannának, elhagyván e szomorú helyet, és kilépve a szabad levegőre, könnyebb lélekzésre volt szüksége, hogy ezáltal az egész napon át a nyomasztó börtönlégtől elszorult keble mintegy megkönnyüljön. Pillanatig lélekzett, de a jó-tékonyság nem tartott sokáig. Egy újabb szenvedés szegődött az előbbihez.

Haza térjen egyedül?

E kérdés gyötré őt ismét, és a szegény leány szive dobogott azon alapos félelemből, hogy vezetőjét nem fogja többé fölhaladni.

— Ő meggondolta jobban, vélekedék a leány, és most, midőn vérfolt sötétlik jegy-gyűrűmön, nem jön el érettem! . . .

És szive erősen dobogott, és kimondhatlanul kint érezett.

Lassan lement a börtön lépcsőzetén; nyughatatlanul mindenfelé tekintett . . . azonban, fájdalom, reggeli vezetője nem várakozott rá.

— Megéreztem én azt atyám leverő kétérdéséből, mond Susanna fájdalmas lemondással, oh, előéreztem én azt magam is! — Jehan nem fog visszatérni többé! Egy ember halála választ el minket! . . . De atyám

mégsem oly bűnös, mint a többi gonosztevő . . . én azt hiszem, hogy egy ily gyilkosság nem akadályoztatna engem . . . de nem, én csalódom . . . Hogy is nyujthatná kezét oly ember leányának, ki vért ontott? . . . Mindamellet, Jehan, én neked legalább egy Istenhozzádot akarok mondani. Eljössz-e te egy Istenhozzádot mondani annak, kinek te vagy egyedül mindene e világon?

Hiába fojtá el könyeit; azok szép arcán végig csöndesen peregtek alá.

Mielőtt utnak indult, újra maga körü tekintett, és nem látván senkit, ki őt elhagyatottságából kiragadná, fájdalmas hangon mondá, néhányat lépve :

— Egyedül fogok menni! . . .

— Nem, nem! mond valaki gyöngéden karján fogva őt.

Az ifju leányka visszanéz.

— Ön az Jehan! oh köszönöm, köszönöm.

— Hogyan! ön azt hívé, hogy nem jövök el. Hogyan! ön elhagyhatott volna engemet Susanna? . . .

— Bocsánat, barátom, megvallom, azt hittem, . . . ön . . . elhagyott engem . . .

— Én! mond érzékenyen az ifjú, hát nem jöttem-e I ma reggel?

— Oh Jehan, mond Susanna felindulással azon borzasztó szerencsétlenség után, mely ma ért, attól tartottam, hogy ön meggondolta. . . . De ön visszajött! és nem átkoz engem! O Jehan! mennyi jószág lakik önben! Köszönöm önnek, hogy nem taszított el magától! Bocsásson meg, hogy ön felől kétkedtem!

— Keljen föl, Susanna, mond hirtelen Jehan kezét nyujtva a leánynak, ki leborulva átfogta térdeit. — Keljen föl!

— Atyám büntettének foltja sötétlik rajtam! . . .

— Igaz, ön atyja egy megtámadó ellen védte magát; de ő azért énelötten nem vétkez; aztán, ön atyja, nem ön Susanna; mert kedves angyalom, mi rosztat tett ön? . . nem kell-e önnek — most különösen — meggondolnia velem együtt, ki szintén árva vagyok, hogy ha majd a törvény szigoruan sujt, Wolff gyilkossága árvává teheti önt?

Susanna fölkel, és Jehan karjára támaszkodott.

— Kedves gyermekem! folytatá az ifjú, ön iránti szerelmem oly nagy, oly végtelen, hogy meglehet egykor Istentől bocsánatot kell esdenem azért, hogy szüleim elvesztésén kevesebbet keseregtem, mint keseregnék akkor, ha önt elveszteném Susanna!

— Oh Jehan! ne mondja azt . . . avagy igenis mondja el még egyszer, szólt ellágyulva a leány. — De miért is titkoljam el? Nem vagy-e te e percztől fogva az én jegyesem Isten előtt, és támaszom az emberek előtt? Nemesszivü Jehan! Miért áraszt ránk az ég legtöbb örömet épen akkor, midőn a legmélyebb fájdalmak fölött sirnunk kellene?

— Engedj, hogy én is boruljak lábaidhoz, és tégedet vigasztaló angyalomként imádjalak, Susanna. Isten azért ajándékozott meg oly szivvel, hogy enyhítő balszalmot öntsön sajjó sebeinkre!

— Susanna! Te egy pillanatra visszaadtad erőmet; érted nem ismerem akadályt, éretted daczolok mindenféle vészszel, jöjjön bár az az emberektől, vagy magából a pokolból.

— Én nem köszönhetem neked eléggé, hogy visszajöttél.

— Hogy méltó legyek jó fogadásodra

„néhány vigasztaló szót“ hoztam számodra.

— Jehan! te így szólsz hozzám? A legnagyobb ajándék rám nézve, melyet a te szerelmed adhat nekem az, hogy szeretsz, hogy eljöttél, és hogy itt vagy oldalam mellett.

— Rád nézve igen, Susanna. Tudom, hogy jó lelked meg van illetve egyszerü igyekezetem által; de midőn mondván néhány „vigasztaló szót“ hoztam, annak sorsára gondoltam. . . .

— Kiére? . . .

— Atyád sorsára, kire egész nap gondoltam, és kinek szenvedését életem árán is enyhíteni óhajtom.

— O nemesszivü barátom! . . . de fájdalom, mítsem tehetsz érte!

— Én reméltem. . . .

— Valóban?

— Hogy hosszabb ideig tartó munkát szerezhettek. . .

— Nos? . . .

— Reményem meghiusult! és csak fájdalmat hozok neked!

— Hogy értsem ezt? magyarázd ki magad.

— Te tudod, hol tölté atyád az elmult éjt?

— Igen.

— Ma délután ugyanazon czélből másodszer gyültek össze a műértők, hogy megválasszák azt a művészt ki V. Károly kandallóját elkészítse. Oda mentem magam is, mivel atyám két jó barátja is részt vesz a választásban, hol engem atyám emlékéhez méltó rokonszenvvel és tisztelettel fogadtak, ki maga is nagy művész volt. Sokáig folyt a választási vita, sok jeles nevet említettek. — Egy kedvező pillanatban én is hozzáadtam véleményemet, és midőn arról volt szó, hogy a legügyesebbet jelöljem ki — akkor Susanna — atyádat neveztem meg.

Susanna mítsem felelt, testvérileg nyakába borult Jehannak, érezve, hogy ezentul az ő őszinte ragaszkodásában, és feláldozó szerelmében ótalmat találhat.

— Ajánlatom nem is találtatott a legrosszabbnak, folytatá az ifju — tekintve azt az érdem szempontjából.

— Tovább, tovább, szólt közbe nyomatékosan a leány.

— Megválasztása, mint művész kétségkivül sikerült volna, — de az elkövetett gyilkosság miatt meg kellett buknia. . . .

— Oh segits, szólt Susanna az elájulás gyöngye hangján, segits barátom . . . életem elhagy! . . .

Jehan karjai közt tartá egy ideig.

Midőn magához tért, észrevevék, hogy még mindig utczán vannak, és majdnem sötét éj van. Mig egyedül volt Susanna, hazatérni volt határozott szándéka; de azon pillanattól fogva, hogy Jehan érte jött, nem gondolt többé hazamenetelre, és barátja nógatásaira sem vala rábirható, hogy a börtön közeléből távozzék.

— Oh Jehan! miért hagyjuk el atyámat? Eltávozva innen, azt hiszem elhagyjuk őt . . . Oh maradjunk, maradjunk . . . Én itt akarom az éjt tölteni; ágyamul e lépcsőket választom vagy oda letérdelve imádkozni fogok, mivel erősen hiszem, hogy a börtön küszöbéről fölszálló imámat Isten meg fogja hallgatni.

— Isten mindenütt meghallgatja az imát, Susanna, valahányszor az oly tiszta szívből ered; de légy vigyázóbb magadra, kedvesem! atyád helyzete oly lépést igényelhet tőled, melyre képtelen leszel, ha megbetegednél; mi inkább használhatunk neki azáltal, ha holnap teszünk valamit érte, mintha e szerencsétlen lépcsőzeten töltjük az éjt. E virrasztásnak nem lenne semmi sikere. Elkísérlek hazáig, és holnap korán reggel érted jövök, hogy mielőbb ide vesselek.

Eközben Susanna lehajolt és a börtön utolsó lépcsőjét megcsókolta.

— Én Istenem, kiált föl fölegyenesedve, összetett kézzel, és szeméit a szomorú épületre szögezve, én Istenem, fordítsd el fejedről a földi igazság pallosát! üzd ki fejedből azon borzasztó gondolatokat, melyekkel csak a bűnös gyötörtetik.

Aztán kísérője karját megfogva mond :

— Legyen kívánságod szerint, barátom — induljunk.

Kevés idő múlva a képfaragó elhagyatott házához értek.

— A viszontlátásig holnap! mondák egymásnak.

Az ifju kebléhez szoritá Susanna kezét.

E pillanatban a két árva nem tudta boldogságuk nagyobb-e, melylyel lelkeik elteltek, vagy azon szerencsétlenség, mely őket sujtotta.

— A viszontlátásig holnapra! ismétlék. Ezzel elváltak.

— Hagyjuk jósokáig viszhangoztatni szíveik mélyében az Istenhozzádot, mert holnap reggel mosolygó reményük daczára az ifju pár valószínűleg nem látja meg egymást.

IV.

A törvényszéki palota tereme.

Másnap reggel a buzgó Jehan odaadásának egész erejével siet Susanna házához. Egy lázroham, melyet kétségkivül tegnapi felindulása, és az esti levertség okozhattak, nem tartá őt vissza, hogy korán föl ne keszüljön, és alig várta már megtudni, mit hozand e mai nap; kopogni akart, azonban meglepetéssel észre veszi, hogy az ajtó félig nyitva áll.

— Mit jelent ez? kiált föl. Szive dobog, és egy ismeretlen fájdalom ragadja meg őt. Sebesen fölmege a lépcsőkön és belép. . . .

— Senki! Susanna! hová lettél? Istenem! Csak balsorsunknak kezdetén voltunk volna tegnap!

Félig magán kívül le akart menni, midőn egy lánán levélforma papírt vön észre; fölveszi és olvassa :

„Jehan! mikor te eljössz, én már távol leszek. Felsőbb parancs folytán visznek el engemet; hová? nem tudom, csak sejtetik velem, hogy atyámhoz. — Barátom, imádkozzál érettem, és ő érette. Egyáltalában nem tudom mi fog velem történni, de bármi történjék is, tudósítani foglak.

Siromig vagyok a te
Susannád.“

E levélke korántsem világosítá fel Jehant eléggé. Hová vitték őt, és kinek parancsára? . . . Sokkal nagyobb titok rejlett ebben, hogysen nyugtalanságot ne okozott volna Jehannak.

— Nem lehet másutt, mond néhány percnyi megfontolás után, mint atyja börtönében; magához kívánta volna őt? elvezettem volna őt hozzá magam is

hisz nincs késő . . . miért előzött hát meg engem? O Istenem! minő váratlan szerencsétlenségre kell még elkészülve lennem.

Ily magánybeszéd közben még sebesebben halad le a lépcsőkön, mint azokon feljött, és inkább röpül, mint fut a börtönhöz, hol Dániel fogva van.

Zörög. A börtönör ajtót nyit.

— Ah ön az, ifju ember? mond megismerve benne a mult esti látogatót.

— Igenis, Vilmos. Nem láttad foglyod leányát?

— Mikor?

— Ma reggel . . . most . . .

— Nem, nem láttam őt tegnap este óta.

— Hogyan, ő nem volna atyjával?

— Lehet, uram, hogy nála van.

— Te tréfálsz feleleteiddel . . . ez rossz!

Jobban tudhatod bárki másnál, ha nyitottál-e ajtót neki.

— Erre nézve bizonyos lehet, — hogy nem

— O Istenem! de hová vitték őt?

— Elvitték volna őt is? . . .

— Nyisd ki az ajtót, mond hevesen Jehan nem hallgatva ez utóbbi szavakra . . . nyisd ki az ajtót . . . sürgetőleg kell atyját tudósitanom. . . .

— Kinyitom, uram! de . . .

— Nos mi baj van még?

— Csak az itt levő foglyokkal lehet szólni — Dániel nincs már itten, azért mondtam is, hogy leánya vele lehet.

— De hol? . . Mit csináltak Dániellel? .

— Ma reggel, kevéssel ön előtt elvitték őt . . . felsőbb parancs folytán.

— Mindig csak felsőbb parancs folytán! — és hová vitték?

— Nem tudom.

— Nagy ég! Tehát mindig későn jövök! És Susanna? Te láttad őt? Nem szólt neked Dániel semmit róla? Te mitsem tudsz? O balsors!

Bámulatteljes tekintetet vetett a börtönörre, és kimondhatlan kin ragadta meg szívéét.

— Eljöttek érte, és elvitték őt örkiséret mellett, mond a börtönör, szomoruan fejét rázva, biz én nem igen tudom, mit csinálnak vele.

— Uram! miért gyönyörködöl annyira az emberek gyötrő keserveiben? . . De mit

használ nekem a panasz! mond hirtelen ki egyenesedve. A panasz előli a bátorságot, és egyedül csak a bátorság segíthet rajtam. Jehan erősítsd lelkedet! Daniel nagy veszélyben forog . . . Susanna eltűnt mindent el kell követnem, mit emberi erő felkeresésökre és segítségökre tehet! De fájdalom, a gyöngye emberi erő keveset tehet mindaddig, míg föl nem fődözöm azon helyet, melynek falai között nyögnek.

Ezzel elvált a börtönörtől nem igen tudva, merre irányozza lépteit; kinos zavarában nem gondolta, hogy a legelső nyom, a kedves szökevények fölfedezésére vezethet.

Hagyjuk őt néhány pillanatra bizonytalan és keserves menetében bolyongni, lássuk már most, mimódon tűnt el a leány.

Susanna, ki csaknem az egész éjt álmatlanul tölté, valamint barátja Jehan is, korán reggel fön volt már; lelke és szíve egyiránt nyugtalan vala; folyvást Jehan nem várt feláldozó készségére gondolt, és daczára annak, hogy az ifju vonzódásának tartósságára bizton számolhatott, mult esti aggodalmi egymásután visszatértek. Nem tudta: Reméljen-e vagy féljen.

Ily zavar közepett egy ideig várakozott, midőn egy hivatalos egyén kopogott, ajtó nyitattott, és udvariasan belépve a szobába kérdezi a leánytól:

— Ön a képfaragó leánya?

— Igenis . . . mit csinál atyám?

— Majd meg fogja tudni . . . parancsom van önt felkérni hogy kövessen.

— Hová? fogom őt látni?

— Nem tudom.

— De nemsokára hozzá vezetnek ugy-e bár? nem várakozhatnék ön egy kissé?

— Sürgös parancsot kell végrehajtanom; különben egyedül csak én vezethetem önt oda, hol a képfaragó van . . .

— Hogyan, ő nem volna többé . . .

— Nem tudom.

— Én követem önt, felel a leány néhány sort sebtibe irva egy ládán; én követem önt. . . Oh Istenem, mit fogok látni!

Susanna ép oly kétségbeesve mint készen arra, hogy megtudjon mindent, gépies gyorsasággal követi parancsoló látogatóját.

Uj vezetője oldalán lépdel. Utjokat leg-

kisebb beszélgetés nélkül folytatják. Susanna lelkét sötét gondolatok lepték el, melyek nagyon is megvalósulnak, midőn a törvényszéki palota küszöbét átlépi, és annak sötét folyosóit végig futja. Midőn szomorúan viszhangoztatni hallja lépteit azon hideg és néma köpallózatán, szíve hangosan dobogni kezdett; látja atyját összekötözve, hurczolva, elítélve, kivégezve . . . a köpallózat hidege végig fut testén, és a vér ereiben megfagy.

Végre egy teremajtóhoz érnek, mely előtt vezetője megállott.

— Ide fog ön bemenni, mond az ajtót kinyitván, melyen az ifju lány vezetője nélkül belépett azután bezárta azt maga után s visszahuzódott.

Mily titokteljes sirboltba lépett be Susanna? És kivel találkozik majd itten?

A zajra, melyet az ifju leány bevezetése okozott, visszanézett valaki.

— Te vagy, atyám! te itt? kiált föl Susanna megdöbbenve.

E pillanatban a találkozás, melynek mult este a börtön vala színhelye, ismétlődik: atya és leány egymás kárjaiban vannak! Dániel még egyszer szoríthatja szívéhez kedves leányát!

Ők találkoztak. És ime ismét együtt vannak!

— Oh végnapjaimnak angyala! igenis én itt vagyok, és ez megdöbbent téged? . .

— Az fölötte nyugtalanít, atyám!

— Értem . . . elhagyni a börtönt, hogy azt a törvényszéki épülettel fölcseréljem. . .

— Oh atyám! a viszontlátás édes örömei után, mond, van-e még öröm számomra?

Lehetlen kifejezni azon gyöngéd gondoskodás érzelmét, mely Susanna e szavaiban rejlett.

— Eh légy jó kedvű, gyermekem, mond a fogoly percznyi habozás után, csak ezáltal hoszabbítottam még én is négy öt havi vonaglásomat.

— Valóban? négy öt havi halasztás . . . talán ép annyi remény által? . . .

— Remény által! . . . nem; mert egyszer bevégezve munkámat, éltemnek is vége szakad.

— Munkád; mondod! szakítá félbe Susanna ez utóbbi gondolattól alig birva menekülni és minő munka az? . .

— És te nem találsz ki?

— Nem . . . mondd meg.

— E terem . . . műhelyem.

— Műhelyed? . . . hogy abban. . . .

— Ötödik Károly császár kandallóját készítem.

— Azon kandallót, melyre nem rég pályázat nyittatott? . .

— Ugyanazt, kedves leányom, melyet készíttetni akar e teremben, melyben most vagyunk. . .

— De én azt hívék, hogy. . .

— Igen, néhány tagja ama választógyülekezetnek megtagadta tőlem e munkát az elkövetett gyilkosság miatt; de ámbár gyilkos vagyok, a császártól azt mégis megnyertem; tegnap midőn épen nálam voltál, küldöttem el folyamodványomat. . .

— És te nekem eről mitsem szóltál. . .

— Attól tartottam, hogy kedvezőtlen választ nyerek; nem kell álörömmel táplálkoznunk, kedves leányom, és csalódnni fölötte zokon esik az embernek. „Felség! mondám könyörgésemben, egy haldokló kérelme rendesen meghallgattatik. Én haldokló vagyok, mivelhogy halálos ítélet függ fejem fölött. Kérem felségedet, engedje meg legkegyelmesebben nekem, mielőtt meghalnék, hogy kandallóját én készíthessem. Nem tartozom a legügyetlenebbek közé; de ha sikerül nekem azt bevégezni, a mint remélem, hogy sikerülni fog — talán munkám által be fogom bizonyítani felségednek, hogy Isten nem taszította el egészen magától fölséged méltatlan szolgáját.“ És feleletül elvittek börtönömből, és ide hoztak.

— Most már értem, hogyan jövel te ide; . . de én? . .

— Én éretted is könyörögtem.

— Tán engedélyt nyertem volna téged meglátogatni?

— Engedélyed van a szerencsétlen képfaragóval maradni.

Oly nagy volt a leány öröme, hogy csak meglepő tekintetével intézhetett kérdést atyjához.

— Azért könyörgésem végére, mond Dániel a lány iránti tekintetből, hozzá tettem, „hogy te vagy egyedüli vigasztalásom, boldogságom és múzsám, és hogy nélküled vésöm semmi jót, semmi szépet terem-

teni nem tudna.“ — És éretted mentek és elhoztak ide hozzám.

— De atyám, e munka neked nem sikerülend úgy mint azoknak, kik végkép elhagyatva vannak. . .

— Isten a művészet kedvéért hallgatja meg könyörgésemet. . . Én eszköz vagyok csak, melylyel Isten egy rendkívüli munkát akar végbevitetni. Már nagyon sok az is, hogy saját kezem munkája által öt hónapot váltottam meg életemből; főleg ha megnyugtatósomra ezen idő alatt támaszt szerzek neked jövődöd biztosítására.

Még sokáig csevegtek így egymással. Susanna, Dániel határozott kívánságára tudatta volt, mennyire bizhatik Jehan szerelmében, és elmondá neki mily buzgón jött el érte.

— Én tudósítani fogom öt, mond a leány végezve, és ő eljö téged látogatni, veled

fog beszélgetni, és együtt fogunk téged vigasztalni.

— Kedves leányom, kiállt föl Dániel az elismerés érzésétől egészen áthatva, mily kincs rejlik ez ifju nemes szívében!

E felkiáltásra Susanna szíve örömben áradozott.

A képfaragó mitsem szólt többet; örömet azon eszmével foglalkodott, hogy leányát azon nemesszívü ifjunak adja, ki oly önfeláldozólag állta ki e kemény próbát.

Dániel szenvedésének enyhülését látta e kötésben, mely halálra vivő szomorú utját virágokkal hinti be.

A képfaragó és leánya keves idő múlva el valának helyezve mindegyik külön-külön szobában; Dánielre nézve ez új börtön, ez új műhely a megdicsőülés Tháborhegye és a vesztőhely Cálváriája volt.

(Folytatása következik.)

EGY PÁRISI ÉJ.

(Borzalmas kaland.)

(Vége.)

— Szüksége van önnek bálókra, hogy annyi tánczost kapjon, mennyivel ön beéri. Ön egyetlen keringőt, egyetlen ellentánczot sem mulasztta el, épen úgy, mint a fiatal nők.

— Tán szeretné, ha vénnek láthatna?!

— Én szeretném önt korához illőleg látni, ez az egész.

— Mily szeretetreméltó ön! Szerencsére mindenki szebben bánik velem, mint ön, s elnézőbb szemekkel tekintenek rám. Én a bálokat csupán és kizárólag leányom végett szeretem, s ő miatta kell bálokat adnunk. Ő ez este oly boldog volt, oly ünnepezt, oly bájoló! E gyermek egészen az én másom. Nem találta ön gyermekünket bájolóznak?

— Mint mindig. Az ő öltözését nem is hibáztatom úgy, mint az önét. Sőt úgy tesz nekem, mintha nagyon is egyszerűen lett volna öltözködve.

— Ahhoz ön nem ért. — Annak úgy kell lenni. Ez a politika. A házasulandó fia-

tal emberek elijednek, ha egy leány igen fényesen van öltözködve. Én csak azért piperézem magamat, hogy Armanda egyszerűségét az ellenkező által még jobban kiemeljem. Nem kötelessége-e egy jó anyának, hogy leányát kapóssá tegye?

— Ó, e részben igen örömet hoz ön áldozatot.

— Vette ön észre, hogy udvaroltak neki? A többi közt, ez az idegen, ez a báró J. sokat foglalkozott vele. Csinos, igen csinos fiatal ember.

— Nem ösmerjük öt.

— Kitünő ajánlatai vannak.

— És ön elfogadná öt vejének?

— Miért nem? Ő előkelő, gazdag, szép növésü, szellemdús.

— De ő hazájába vinné önnek leányát.

— Ha lányom boldogsága végett el kell válnom tőle, úgy megnyugszom a végzetben.

— Tegye hozzá ön, hogy vigaszt lelne

azon előnyben, ha nem lenne többé egy leány ön mellett, ki ön ifjuságának határokat szab. Aztán, ha ön végre nagymama lenne, legalább a távolban lenne az, s nem egész Páris szeme előtt.

— Önnek különös véleménye van felőlem! — Nem, uram, e számítás nem volt eszemben, s én leányomat örömet adom férjhez Párisban is. Vannak fiatal nagyanyák is.

— Tehát még fiatalabb korban, mint ön.

— Beszéljünk komolyan már egyszer. D. . . ur sok figyelmet tanúsít Armanda iránt.

— Ő negyven éves.

— És 80,000 frank jövedelme van, s Armanda okos leány. Ha D. . . urhoz megy, lesz fogata, gyémántjai, és páholya a színházban.

— Egy szóval mindene, a mi boldoggá teszi az embert.

— Ön mindig gunyolódik. — Azt hiszem, B. . . ur ellen csak nem volna kifogása.

— Nem, csak hogy ez emberke egészen világosan kimondja, hogy csak 300,000 frank hozománnyal vesz nőt magának.

— Azt hiszik, hogy ön annyit fog adni leányával.

— Csalódnak.

— De ne mondja legalább. Ha egy kérő előbb nagyon szerelmes lett, nem ijed vissza, ha 100,000 frankkal kevesebb a hozomány.

— Többel kevesebb. Én nem adhatok többet leánnyal, csak 150,000 frankot.

— De hát hallgasson.

— Ejh, hiszen nem hallja senki.

E szavaknál mosolygott Fernand, de anélkül belátta, mennyire kényes, és megbocsájthatlan helyzetben van.

— Ha nekem hinni akar ön, — folytatá X. asszonyság — még e télen három bált kell adnunk.

— Három bált! — Csak nem akar tönkre tenni egészen.

— Én Armandát férjhez akarom adni. Aztán úgy intézzük a dolgot, hogy báljainkról az ujságokban is fognak írni. Többen voltak jelen bálunkban is, kik publicistákkal ismerősök.

— Például én — gondolá Fernand.

— Kérni fogjuk őket, hogy hozzanak

magukkal néhányat, folytatá X. asszony. Ellenben a most meghívottak névsorából egykettőt kitörlünk.

— Igen, ez este egy kettővel kelleténél több vendégünk volt. Többi közt ez a P. ur.

— Ő igen szeretetreméltó, s remekül járja a keringőt.

— De meglehetősen rossz egyéniség, ki- nek egy garasa nincs, gazdag hozományt keres, és valószínűleg azért jön ide.

— Ő egyáltalában nem gondol ön leányára, arról biztosíthatom önt. De kizárhatnók példának okáért K. asszonyt. E nővel nem kell társalkodni. Könnyelműsége és kacérsága kiállhatlan. Aztán öltözéke is oly tulságos, igényteljessége és szerénytelensége pedig épen nem ismer határokat. Elég vakmerő volt nekem három urat bemutatni, kik csupán vele foglalkoztak. Ez már csak mégis illetlen.

— Hadd kitörüljön T. urat is. Milyen széllal lép föl. Magát gróf T.-nek jelenteti be. Nem akarok tudni e büntetésreméltó czimborlásról. Én felelek embereim teteiről és szavairól. Ha valakit nekem hamis czimmal jelentenek be, akkor engem bünrészesül tekintenek, s pörbe keverhetnek.

— Valóban, gondolja ön?

— R. ur kizárását is kívánom; ez a fiatal ember rossz hirben áll.

— Pedig oly dicsőn tánczolja az új orosz négyest.

— E vig ficzkó valóságos örvény. Azt hittem az egész étszekerényt lenyeli. Minő étvágy! Vannak fiatal emberek, kik ha bálba hivatalosak, előre ebédet sem esznek.

— De mit árt az, ha mint jó tánczos megteszi kötelességét?

— Ah, önnel — csak tánczoljon valaki . . .

— De nekem úgy tetszik, hogy egy bálban . . .

A szavak egyre halkabbak lettek, s félbeszakadva egyszerre csak elnémultak, az álom egyszerre nyomta el Fernandot a többiekkel.

Mire fölébredt, a februári korány fénye mutatkozott az ablakon.

— Most — mondá magában — ideje van, gyorsan kimenekednem innen. Mit sem késhetek.

— A két szomszéd szobából megnyugtató horkolás hallatszott. De Fernandnak

azon kellett lenni, — hogy a cselédek ne lássák.

— Ha meglepnének -- gondolá — vagy a kisasszonyt, vagy a kaczer anyát hoznám hirbe. Ezért ügyesen és okosan!

A legnagyobb ovatossággal hagyta el a kis termet; a lakosztály ajtaja félig nyitva volt, s a küszöbön párbeszédet hallott. Ez egy inas volt, ki a rendőrt meghívta, hogy az étszekerény maradványait vele megoszsza. Fernand egy sarokba huzódott, s midőn az inas és a rendőr az étterembe léptek, ott lakomáztak ételből italból, ő lassan az előszobán átment, felnyitotta az ajtót, betette zajtalan s rázárta a benne levő kulccsal, magát biztosítandó, hogy senki sem követheti, azután gyorsan lement a lépcsőkön, s mondá magában. Csak valaki ne kiáltaná: fogjátok meg a tolvajt!

Még egy utolsó nehézség vala legyőzendő. A ház kapuját kelle kinyittatnia.

Fernand a kapus szobájába tekintett. — Ennek felesége egy függönyös ágyban aludt.

Karjával a nyitva álló ablakon át benyulván a kapu kulcsát levette a falról, kinyitotta a kaput, s kionsván, hangosan becsapta maga után, hogy a kapus észrevegye, s ismét bezárhassa, — de egyszersmint úgy elsietett, hogy mire az körültekintett, ő már ungon berken tul járt.

Fernand e különös és teljesen hiteles kalandot legapróbb részleteivel író barátai előtt bizalmasan elbeszélte. Ebből a következő, hogy egyik leirta, és így teljesült X. ur kívánsága, hogy beszéljenek báljáról az új ságokban.

Nemde, kegyes és szende olvasónő, valóban — borzadalmas egy történet? (N. Z.)

NÉPDALOK. *)

I.

A szemeim néma könyben ferednek! . . .
Oh ha látnám nefelejsét szemednek :
Fényt vetne az keblem sötét zajára,
S könyeimet fölszárítná sugára!

Fáj a szívem, fáj a szívem utánad,
Egyre eped, s enyhülést nem találhat.
Rég szeretlek, s mit ér hogy ugy szeretlek,
Ha sziveink egygyé soh'sem lehetnek! . . .

II.

Lelkem örülj! földerül nem sokára
Éjbe merült napom örömsugára;
Lelkemen éj, sötét éj volt a bánat, —
Ideje már vidám hajnal ha támad!

A szerelem csillaga ég felettem,
Lesz szeretóm, — vigan élünk mi ketten;
A mi öröm nyílik benned mennyország :
Azt mi reánk az angyalok leszórják!

III.

Ha én harmat volnék :
Kebledre omolnék.
Szívem, lelkem, szép szerelmem,
Oh mi boldog volnék!

Ha én csillag volnék :
Égtől elpártolnék.
Szép szerelmem, minden este
Melletted ragyognék!

Ha kis madár volnék :
Ablakodra szállnék.
Szívem, lelkem, szép szerelmem,
Mindig ott dalolnék! . . .

Rab vagyok, rab vagyok,
Szememen köny ragyog.
Szívem, lelkem, szép szerelmem,
Utánad hervadok!

LOSONCZY LÁSZLÓ.

*) Szép dallamát készítette Zimay László; a horvátországi szükölködők javára mart. 11-én 1860. a nemzet i színházban rendezett szavalati és zenészeti műversenyen énekelte Hollósy-L. Kornélia.

EGY ÖLEBECSKE MAGÁN BESZÉDEI.

(Folytatás.)

Mig a kisasszony s Várallyai gróf beszélgettek, kíváncsiságom mindinkább ébredett s közelükben maradtam, bár egy csinos kis fekete ebecske folyvást követett bennünket, s kaczerkodott velem. Máskor szivesen társalogtam volna a kedves állattal, habár piszkos és fésületlen volt, mi tisztán mutatta, hogy nem jó társaságba való; de most egyetlen szót sem akartam veszteni a szerelmes pár beszélgetéseiből.

Kisült ebből, hogy a gróf és Nelly kisasszony rokonok s ugyszólván együtt növekedtek; mert a gróf árván maradt, s Nellynek atyja gyámnoka volt. A fiatal pár, bár el nem jegyezve még, tudta, hogy nem sokára egymásé leend, midőn Nelli kisasszony szülei hirtelen elhaltak.

Minő érdekléssel hallgattam az egészet, — s mennyire örültem, hogy értem, a mit mondanak. A mi igaz, igaz. Mi kutyák csakugyan több észszel s ügyességgel birunk az embereknél; mert még mi értjük az emberek beszédét, ők nem a miéinket — beh kár!

No de vigyázzunk, hogy mindent megtudjak.

Nelli kisasszonynak atyja, halála órájában, leánya kezét a gróféba tevé, s megáldotta gyermekeit. De midőn Nelli később nagynénje — egyetlen közeli rokona — házához jutott, ez nem akart semmit tudni e házasságról, állitván, hogy a gróf nem elég gazdag, s hogy Nelli még igen fiatal, ily komoly lépésre.

Igy folyt le egy év, mely idő alatt Rózsaági ur, állitólág gazdag tökepénzes nagy bankár, sokat jött a házhoz, és szegény kis urnőmnek alkalmatlankodott udvarlásaival; mig Nelli nagynénje a grófot örömost eltávolította volna, ha ez oly könnyen hagyott volna magával elbánni.

Most Várallyai elbeszélte urnőmnek, mikép nyomára jutott annak, hogy nagynénje, kit mindenki tehetős özvegynek hitt, évek óta sokkal többet költ, mintsem kellene; s hogy dolgai igen rosszul állanak, s azért pártolja annyira Rózsaágit, mivel ez

megigérte neki, hogy — ha unokahuga kezét megnyeri, kifizetendi adósságait.

Mindezt — folytatá Várallyai — ügyvédemtől tudom, ki meghitt barátja nagynénéd ügyvédének. Bár magam kifizethetném az öregasszony adósságait, hanem jól is birrom magamat, nem vagyok arra elég gazdag, mert majdnem százezer forint kellene.

— Százezer forint! — kiáltott föl a leányka a legnagyobb meglepetéssel — ez lehetetlen Ákos!

Igen is lehetséges kedvesem! — felelt ez — főleg, ha az ember uzsorások kezeire jut. Ugy tudom Rózsaági ur, maga legnagyobb hitelezője, s azért ígérete teljesítése nem kerülne fölötte sok készpénzébe.

Mi tévők legyünk Ákos? — sohajtott urnőm.

Csak kitartás kedvesem, s minden jól fog végződni.

A társalkodónő e pillanatban a kisasszony mellé lépett, hazamenetelre unszolván őt; s az érdekes beszélgetésnek vége volt.

Vissza fordultunk tehát, de e napnak fontosabb része csak most következett.

Midőn épen a lövölde előtt elhaladtunk, kilép ebből Rózsaági ur pipacsszin arczczal, mely kékké vált, midőn bennünket megpillantott.

Utánunk sietett, nagy nehezen, — s midőn végre utolért, alig rendelkezhetett elég lélegzettel szokott alászzolgájára, de mely ez egyszer épen nem hangzott alázatosan.

Ugy látszott, hogy a vastag ur magán kívül van dühében, mivel együtt látta oly kedélyesen sétálni Nelli kisasszonyt fiatal rokonával.

Nem tudtam, hogy nagysád szereti a hosszú sétákat! — szólt gúnyosan urnőmhez fordulva — különben régen ajánlkóztam volna már kísérodjének.

Nincs erre szükségem, — felelt a kisasszony büszkén és égő arczczal — gróf Várallyai mindig kész e szolgálatra; s mivel rokonom, sokkal illőbb, is, hogy ő legyen

kíséröm, mint Rózsaági ur, kit alig ismerek, s ki mindig idegen fog előttem maradni.

A vastag ur összeharapta ajkait, majdnem szétpukkant dühében; de pár rekedt hm — hm — nál nem tudott egyéb feleletet találni, minek oka talán Várallyai sötét s viharos arczifejezése lehetett.

Hallgatva ballagtunk tehát tovább, s Rózsaági látván, hogy nem mehet semmire, végre elbucsuzott a Király-utca közepén, s egy nagy de piszkos házba bemenvén eltiünt szem elől.

Végem van Nelli kisasszony! — kiáltott föl a szegény társalkodónő, könnyes szemekkel. — Ez a kiállhatatlan Rózsaági

dühében mindent megmond a nagyságos asszonynak, s elvesztem állomásomat háznál; ez oly bizonyos, mint kétszer kettő négy; — s aztán mi tévő legyek?

— Ne féljen semmit, Borecsa kisasszony! — szólt a gróf nyugtatólag, míg urnöm a vénleány kezét megszorította, ha elveszti állomását, majd gondolkodom én önről, s oly fizetést biztosítok önnek, miből becsületesen élélhet. Csak nem főgunk oly személyt sárban hagyni, kinek annyi jó órát köszönhetünk! — ugy-e Nellikém?

Wau — wau! gondoltam én, ez igen jól van így elintézve.

JÓSIKA JÚLIA.

(Folytatása jövő számban.)

É L E T I S K O L A.

Házi boldogtalanságodat ne beszéld ki idegen embereknek.

Ne panaszkodjál senkinek, még szülőidnek sem férjed valamely hibája végett, mielőtt azt előbb neki magának elő nem adtad. Mert ha ellenkezőleg cselekszel, akkor idegen hatalmak törnek be házatokba, melyek gyakran megsemmisítik a házi boldogsághoz okvetlen szükséges öszhangot és egyezményt.

Ne tiújétek továbbá azt sem, hogy idegen emberek avatkozzanak ügyeitekbe. Mert ők nem ismerhetik körülményeiteket, hogy azokat jól elintézhessék. Legjobb akarattal is többet fognak rontani, mint javítani. Beleszólásuk majd az egyiket, majd a másikat keserítí meg azon hiszemben, hogy pártot ütnek ellene, s nagyobb ellenállásra ingerlik. A férj egy nyugodtabb pillanatban beösméri nője előtt hibáját, de ha már egy harmadik személy is van jelen tanu gyanánt, ott nem akar tágítani, mert ez rá nézve nagy megaláztatás volna.

A jó lelkek összeférnek közbenjáró nélkül is; a roszakat pedig semmi békebiró nem szoktatja össze.

Ha bármely ügyben férjeddal tanácskozhatsz, ne kérdezd napadat, se jó barátodat, se semmiféle kávénéni-klubbot. Inkább a magad esze után hibázz egy keveset, mint-

sem a sógornék nyelvére kerülj. Idegen befolyást egyáltalában távol tarts a háztól. Szerelmetek és boldogságtok annál biztosabb, minél inkább el van rejtve, s minél inkább beértek önmagatokkal.

Kiváltképen pedig őrizkedjétek oly emberektől, a kik mindent tudnak, mindenről beszélnek. Ismerjük azon szives jó akaratot, melylyel az emberek mások házi viszonyaiba avatkozni szeretnek. Mennyiszer okoznak itt romlást a fontoskodás, ujságvágy, káröröm, pletykabuzgóság és tolakodás!

Nyíltság a nemes szivűség pecsétetes czimere, a férfiu éke és büszkesége, a nő legédesebb kecase.

Nincs nagyobb boldogság, mint nőnk lelkét egészen ismerni, s így mintegy a nyugalom mélyére pillanthatni.

Egy titok a felek közt rákfene a házi boldogságon.

Azért egyike a nő legszorosabb kötelességeinek, hogy férje előtt mit se titkoljon, s ne hallgasson el valamit még azon jó szándéku kiméletből sem, hogy férjét egy kis boszuságtól megóvjá. Mi sem szerez a férjnek nagyobb bizalmat és örömet házi életére nézve, mint ha mindenben őszinteséggel találkozik. A nő saját boldogságát ássa alá, ha bizalmatlanságával s ferde utakon oda viszi férjét, hogy az mindig előbb próbára

akarja tenni mindazt, amit nője állit, s pedig egyetlen hazugság e gyanakvó, vizsgálódó természetet fölébresztheti a férjben.

A bizalom azon egyetlen s csalhatlan próbakő, mely a valódi szerelmet a vak és önző szenvedélytől, s a valódi becsülést az imádástól s bámulattól megkülönbözteti. Ennélfogva a gyanú jobban bántja a sziveket komolyabb viszonyokban, mint maga a hidegség.

Kell birnunk oly szivet, mely ismerje lelkünk egész mélységét, s mellettünk esküdjenek ha az egész világ elhagyott is bennünket.

A házasságban a szeretők kölcsönös egymásra hatásban egyesülnek; ehhez oly biza-

lom kell, mi által a felek egy személyt képeznek. Mert a házasi életben az egyéni szabadság csupán teljes átengedésen vehető meg, különben elviselhetlen kényszer lesz belőle.

Nem elég, hogy a nő hű legyen, de egyszersmint férjétől, rokonaitól, ismerős körétől annak is kell tartatnia. E végből neki figyelmesnek, óvatosnak kell lenni, s erkölcsének bizonyosságát mások szemében ép oly hiven kell megőrizni, mint önmaga előtt. Egy szóval : a nőnek arra is kell törekednie, hogy erényesnek látszassék is, mert a jó hírnév és becsület épen oly szükséges a nőnek, mint maga a valódi ártatlanság.

T Á R C Z A.

M Ű T E R E M.

(Melléklet : divattárgyak.)

Jelen mellékletünk egy Kún-mentét ábrázol elő és hátrészében.

Azonkívül két most nagyon kedvelt és divatozó fejkötőt; az első Rákóczy nevet visel, a második kakas névvel kereszteltetett. Mind kettő elegáns és legujabb nyári, utczai viselet. Készítésükre ajánljuk Wildhack Józefa assz. divatárusnőt, ki a magyar fejdíszek és kalapok elállításában eddig sok ügyességet és ízlést fejtett ki, s reméljük egyszersmint, hogy ha t. hölgyeink az ő divattermét (uri utca 6 szám, 1-ső emelet) meglátogatandják, ajánlatunk indokolását találndják.

Alter Antal úr divatkereskedése is nagy buzgalmat fejt ki a hazai divat megalapítása körül,

és hogy annak maradandó becsét biztosítson, iparkodik nagy választásban oly szöveteket beszerezni, melyek csak is magyar öltönyökre alkalmazhatók. A mi pedig a mentéket illeti, az úgy is tudva van, hogy azon divatteremből mindedig a legeredetibb és legizletesebb darabok kerültek ki, azonkívül a vidéki t. hölgyeknek levél útján történendő megrendelésüket pontosan és készséggel végrehajtja, tudakozódásokra tüstént válaszol és mintákat is szivesen küld.

Ezen kereskedés a legnagyobbszerűek egyike fővárosunkban, és harmincz év óta fenáll. Mindenki bizalommal hozzá fordulhat, mert a jutányos szabott ár mellett pontos és udvarias magyar kiszolgálást talál.

H Á Z I K Ö R.

** Mesterséges festés- és illatosítása az eleven virágoknak. Ujabb időben egy titkolt eljárás felől, hogy a virágokat festeni és illatosítani, azoknak olyan színt, olyan illatot, a minővel természetüknél fogva nem bírnak, adni lehessen, igen sohat lehetett hallani. S hogy ezen a virágokat színező és illatosító eljárás régen ismeretes, arra egy tudós fűvészt, Morren Károly teszten figyelmesse. A fekete, a zöld, és a kék, azon három a virágoknál felette ritkán látható színek, melyeknek bármelyikét sokan örömet közölnék azokkal. Ez eredményt elérni pedig nem nehéz. Régi írók nyomán Morren úr, a következő módot ajánlja a végre. Hogy amaz anyagot, mely a virágoknak fekete színt kölcsönöz, megnyerjük, az égerfa, *Alnus glutinosa*, apró gyümölcsét — tobozait, — gyűjtsük össze, melyek jól megszárittatván porrá töressenek. A száraz ruta, *Ruta graveolens*, nedve zöldszin festéket nyújt; s a vetés közt tenyésző kék buzavirág, *Centauria Cyanus*, szirmaiból, kékszínt nyerünk. S ha ezen két szert jól kiszáritottuk, finom porrá törendő, hogy a zöld vagy kék festék készítéséhez használni lehessen. Arra, hogy a virágoknak a nevezett három szin valamelyikét megadhassuk, Morren ur következőket ajánl: Vegyük, ugymond fűvészünk, azon színt, melyet egy növényre ruházni akarunk, s egy pint eczetben, melyhez egy kevés só is járul, juhtrágyával vegyítsük össze. Azonban a vegyíték egy harmada, az óhajtott szin porából legyen. S ezen keveréket, a melynek mint a tészta olyan sűrű, tömötnek kell lenni, egy oly növény gyökerei körül tegyük, mely fehéren virágzik; azután ugyanoly szin festett vízzel egy kevésbé megöntendő; és a többiben mint szokás bánnunk vele; s a virágzás beálltával élvezni fogjuk, hogy a különben fehér szegfű, feketén nyíló virágokat ad. A zöld és a kék szinre nézve ugyanazon eljárás tartandó meg. S hogy az eredmény annál biztosabb legyen, elkészíthetjük a földet is. Könnyű és nagyon tápdús földet vegyünk, s azt a napon jól kiszáritván porrá őröljük és szitáljuk át. A virágcserepet megtöltvén vele, abba egy fehér ibolyát vagy fehér szegfűt ültetünk, minthogy leginkább a fehér szin az: melynek azon fogékonyaság a változásnak ily nemét elszenvedni kíváló sajátja. Hogy eső vagy éji harmat érje a

növényt, az felesleges. De nappal a napsugaraknak kitéve legyen. Ha azt akarjuk, hogy a fehér virág bíbor piros színt vegyen fel, a vegyítékhez berzsényfa, vörös berzsény port adunk, s azt használjuk az öntözővíz festéseül is. Így elbájoló liliomok nyerhetők. Ha pedig a vegyíték anyag, a három vagy négy színnel három négy különböző helyen megöntetik, úgy tarkán nyíló liliomokat természetelhetünk. Egy szenvedélyes tulipán kedvelő hollandi virághagymáit úgy elkészített folyadékban áztatta, a milyen színt virágai felveendőek voltak. Mások ismét kivágták kevésbé hagymáikat s a bemetszésekbe száraz festéket tőnek.

Az alább következő eme csodálatos eljárásnak mintegy kiegészítése tudnillik: mód s eszköz a végre, minden növénynek, még az olyannak is, mely kiállhatatlan szagot áraszt szét, mesterséges uton a legkellemesebb illatot adni meg. Egy növény kellemetlen szagát, lehet ugymond Morran kifejlése előtt azaz, a magvetés alkalmakor, ha a növény magról növeltetik — eltávolítani. Eczetbe juhtrágyát keverünk el, s ahoz kevés szerecsendiót, metélőhagymát, vagy ambraport adunk, és ezen folyadékban hagyjuk a magvakat, a virághagyma s gumókat néhány napig ázni. Azon virágok, melyek így növeltetnek nagyon édes, és kellemes illatot fognak szétárasztani. Nagyobb biztosság végett azonban a csirázó növények oly vegyítéssel öntöztessenek, melyben a magvak áztak. Ferrari szerzetes mondja, hogy barátjainak egyike, ki igen szép elme s nagy bölcsész volt, feladatul tűzte ki magának az afrikai premér, *Calendula* — visszataszító szagát eloszlatni, mely célját, ugyan el is érte. Ugyanis ő a magvakat rózsavízben, melyhez kevés szerecsendiót tőn, két napig áztatta, s jól kiszáritván azokat, úgy vetette el. Hogy a virágok eredeti rosz illatuktól nem voltak egészen tiszták annyi igaz, de lehetett azokon érezni bizonyos sajátságot, kellemes kedvelhető valamit, a mi, ugymond Ferrari, a természetes hibát feledteté. Ennek elvetett magvaiból pedig oly virágok nyíltanak, melyek illat tekintetéből a jázmin s az ibolya illatával bátran vetélkedhettek.

Az olyan növényeknél, melyek gyöker, dugvány, vagy homlítás által keletkeznek, ezen mütét, valamint festésük is azok tövével vétessék elő.

PESTI HIREK.

 Jelen számunk mellett veszi a t. cz. előfizető női közönség az előfizetési felhívást lapunk jövő félévi folyamára. Szükségesnek tartjuk erre figyelmeztetni, minthogy a kegyes olvasók nagy része az előfizetési iverk mai özönében már szokva van, minden efféle iverk — egyszerűen félre vetni, a mi sokszor a pártolást érdemlőbb vállalatok programmjával is — fájdalom — megtörténik. Lényeges dolog pedig ránk, de a tisztelt olvasóra nézve is, hogy az előfizetés lapunkra idejében történjék, miután a bélyeges példányok kelleténél több vagy kevesebb példányba nyomtatása egyaránt veszteséggel jár, — az olvasóra pedig kellemetlen, ha ohajtott lapja egyszerre csak elmarad, mert a félévi megrendelésről elfeledkezni méltóztatott. A mi jövő félévi folyamunkat illeti, erre nézve, a programmban foglaltakon kívül még csak azt adhatjuk, hogy divatéletünk teljes átalakulása kiadási költségeinket s szerkesztési fáradságainkat nagyobbította ugyan s ennél fogva a lefolyt félévben lapunk mintegy újabb kezdet nehézségeivel küzdött — mindazáltal azon kellemes hitben, hogy t. cz. előfizető közönségünk, e körülmények méltánylása mellett kiadói ugy szerkesztői eljárásunkkal meg volt elégedve eddig is, jövőre nézve abbeli reményünket fejezzük ki, hogy a programmban kitűzött feladatnak teljes mértékben megfelelni szerencsések leendünk.

** Az akademiánál levő női díjhoz közelebb hozzájárultak: gróf Nákó Kálmánné, Gyürki Ábrahámné szül. Orczy Sarolta bárónő, és Aczél-Ottlík Sándorné. E szerint az akademiái női díj évenként 144 aranyra emelkedett.

** A Széchenyi-gyász című zenemű, melyre Sárközi, Hegyi Poldi, és Kálozdi hirdettek előfizetést, megjelen+ A még künn levő gyűjtő iverk Királyi Pál ur 1887 alatt a P. Napló szerkesztőségéhez kéretnek beküldetni.

** Egy cs. k. miniszteri rendelet adatott ki, miszerint a postai levelekre ragasztandó bélyegekre nézve nem tesz különbséget, ha ezek keresztülirással vagy anélkül alkalmaztatnak a levelekre.

** A jövő esztendőben rendezendő általános mű- és régiségkiállítás ügyében különösen Zichy Edmond gróf, és Waldstein János gróf nagy tevékenységet fejtenek ki. Az ez érdemben legközelebb tartott ülésen elhatároztatott, a kiállítás terviratát a hazas a külföld minden vidékére szétküldeni. A krakói kiállítás bizottmánya máris megígérte, hogy munkás leend a magyar történetre vonatkozó tárgyak beküldésében. Eszterházy herczegről mondják, hogy a család minden műkincsét ezek közt a híres képtárt is, a rendező bizottmány rendelkezése alá bocsátván, maga egy termet szándékozik egészen feldiszíteni az Eszter-

házy-féle családi régiségekkel. Továbbá az Erdődy grófi család, a Schönborn grófok, a Viczay grófok, Zichy Edmond gróf, Nákó Kálmán gróf, Prónay báró, és többen befogják küldeni műkincseiket.

** Bánffy Dénes grófné két szép arczképet ajándékozott a muzeumnak. A képeket, melyek Mátyás és II. Endre királyokat ábrázolják, egykor a t. grófné férje vette Velenczében.

** Az Osterlamm Károly által kiadott „Magyar irodalmi közlöny“ legutóbbi darabja a martius és aprilisben megjelent irodalmi termékek jegyzékét hozza.

** A müegyletnek mult héten megtartott közgyűlésén új igazgatóválasztmány választatott oly nevekből, melyeknek nagyobbára népszerű tulajdonosaitól várni lehet, hogy jövőre az egylet mind nemzeti, mind művészi céljának elég lesz téve. Ugyanezen közgyűlés határozatából az egyesület 1000 o. ftot ad az akademiái házra, s évenként 300 o. ftot. egy magán uton megindítandó művészeti közlönyre. Az egylet nyomtatványai évenként kizárólag magyar nyelven fognak kiadatni. Az évenkénti mülap nyomtatása jövőre valamely hazai müintézetre bízatik. Az egylet új elnöke Pejachevich János gróf, helyettes elnök Ürményi József.

** Az operánknál kísérletet tett Mérti kisasszony szerződött a lipcei színházhoz, drámai énekesnőül.

** Heckenast Gusztáv kiadásában megjelent: „Széchenyi sirjánál. Ábránd zongorára. Szerző Volkman Robert.“

** Julius elejével Király János ur, „Pesti hölgy-divatlapot“ szándékozik megindítani, mely havonként kétszer jelenik meg, s mint halljuk némileg a Jámbor Endre szabómester által kiadott „Férfi-divatközlöny“-nek lenne hasonmása. Ára félévre 4 o. ft.

** Micheletnek a szerelemlről irt könyvében, melyet már említünk, azt is olvashatni. De előbb egy kis bevezetést kell okvetetlen tartanunk, mert különben tán kiteszszük Michelet urat azon sajnálatraméltó állapotnak, hogy a csupán kedvességek zengésére teremtett női ajkáról legalább is egy, „hogy kopaszodnék meg“-féle átok pattanhat fejére, mit bizonyynyal nem érdemelne meg, már csak a szerelemlről irt szép könyve miatt sem, mely eddigelé Franciaországban 30,000 példányban kelt el szép volta miatt, — hanem mégis várhatna azon körülménynél fogva, mert szép könyvében elég merész megengedni, hogy — rút nők is vannak! . . . És épen ezért irtuk mi e mentegető bevezetést, hogy a szerelemlről irt sok szép dicséretének fölemlítésével, rút mondásának némünémüképen elnézést eszközöljünk, s ezt annyival is több határozottsággal reméljük, mert Michelet úr azon lapon, melyről mi idézni akarunk, csak a francia rút nőkről . . . (mi így is alig bírjuk bocsánatkérés nélkül leírni e két szót)

— beszél, mondván : „ — legkevésbé sem teszi ki magát veszedelemnek a ki rút francia nőt vesz nőül; a francia nők legtöbbször csak a szerelem hiánya miatt rútak, de mihelyt magukat szeretettetve érzik, egész a felnemismerhetőségig bájosakká változnak.“ — Nekünk részünkről a magyar férfiakról van körülbelől hasonló felfedezésünk. Ezek tudnillik egytől egyig rútak, hanem ha megházasodnak — azonnal szépek és kiváltképen szerzetreméltók! . . . Ezen kis elmélkedésünket pedig még azért is irtuk, hogy megigérhessük, miszerint Michelet szerelmes könyvéről közelebb önálló cikkben is megemlékezendünk.

** Tomori Anasztáz buzgóságából a színház elé állított Lendvai-szobor mellett nemsokára Kisfaludiét és Katonáét is fogjuk látni. Az utóbinak régi szobra helyett ugyanis, mint tudva van, másik készítettik.

** Salvi úr jeles tagokkal bíró bécsi olasz operája csakugyan lejő hozzánk, s e hó 21-én már meg is kezdi előadásait a nemzeti szinpadon.

— A „nemzeti színházi közlöny“ napról-napra tömörebb, tanulságosabb színvilági cikkeket hoz. Fájdalom, hogy épen ezért kevésb részvétre talál, mintha napi híreket lajstromozna! E közöny még akkor sem volna megbocsájtható, ha a háború iszonyai közt élnénk. Ha már „békés“ filiszterek vagyunk, legyünk legalább irodalom s művészetpártolók.

— A színház-igazgatók lemondtak, de a bizottmány nem, sőt ez utóbbi legközelebb csődöt fog hirdetni egy műigazgatói állomásra, kinek fizetése 2500 ft., s két erkélyszék leend. A pénztári számadásokat felváltva egy bizottmányi tag fogja megvizsgálni. Ez intézkedéssel mintegy 2—3000 ftnyi fizetés is meg lesz takarítva, azonfelül, ha a bizottmány eltalálhatja a választást a folyamodások közt, úgy lehet, szellemi és anyagi haszon karöltve fognak emelkedni. De nekünk is úgy tetszik, hogy a színház haszonbérbe adása még tán legüdvösebb mód volna a válság megszüntetésére.

** Az akademia levéllel mondott közönetet a városi tanácsnak azon áldozatkészségért, melyet a tanács a tudvalevő telek ingyeni s illetőleg félárni átengedésében tanusított. Ezen telek a gőzhajó-társulat birtokában levő alkalmasabb térséggel f g kicseréltetni, mire nézve az alkudozások megkezdettek.

** Mozartnak közel két éve nem adatott „Figaro lakodalma“ dalműve végre ismét előadásra kerül. Legközelebbi adatása e hó 16-ára volt kitűzve, a derék Kőszegi jutalomjátékaul.

** Fel vagyunk kérve kijelenteni, miszerint a költeményeiről ismert Csermelyi Sándor, s azon Csermelyi Sándor úr, ki „a jogász-csárdásra“ hirdet előfizetést, két különböző egyén.

** Tudjuk, hogy egy tudós hazafi koronkint időt jövendölget, s kiváló előszeretettel jósolja a szeleket. Mondják, hogy ez érdemben szerzett

diasköre egy más tudósunk keblében irigy szívve talált, vagyis inkább nemes vetélyt költe, s ezen úr meg azt fogja időnkint megjövendőlni, hogy például július 11-én hány ember fog ptrüszszenteni, július 12-én hány városligeti sétálót csipnek meg a szúnyogok, július 13-án hány háznál ég meg a rántás stb. stb.

** A Bolond Miska írja : „Egy helybeli elmes szerkesztő sehogy sem tudván itt Pesten feltünni, fogta magát s frakkban jelent meg a Széchenyi-téren.“ Tudakozódásunkra a Bolond Miska egyik t. szerkesztőségi tagja ezen epigrammban felelt : A feltünni vágyó szerkesztő a Divatcsarnok, Napkelet és Nefelejcséi közül sem a Divatcsarnoké sem a Napkeleté nem volt.

— Bús Vitéz „Fekete-leves“ czimú humorisztikus naptárt adott sajtó alá 1861-re; képeket a jeles tehetségű Jankó rajzolt hozzá. Kiadja Ráth Mór. — Mint értesülünk, a Fekete levesből az iztadó édes gyökerek mellett nem fog hiányzani rántás sem, s ámbár egyetemes élvezésre van szánva, mégis némelyek számára lesznek benne keserű falatok is.

** A Szolnokról érkező mult szombati reggeli vonat, a pályaudvar közelében St. itteni ötvös fogatát, mely részint elkésés, részint a lovak megszilajodása miatt ki nem térhetett, elgázolta. A kocsii darabokra zúzott. Az egyik ló azonnal élet nélkül összerogyott, a másikat pedig, sérülései miatt le kellett szűrni. A tulajdonos az első lökésre kilódíttatott kocsijából, de baja nem történt.

** Rózsáagi Antal háromkötetes regényre nyitott előfizetést 2 o. fttal. Czime („Mintegy tíz évvel ezelőtt“) érdekességet ígér. Az előfizetések határideje jul. 15-ike, a regény megjelenéséé sept. eleje. Szerző lakása : rózsatér 2. sz.

** Pompéry urhoz Bulyovszkyné assz. drezdai föllépéséről multkor magán levél érkezett, melyet Bulyovszky ur a Nefelejcsben kiadott. E levélre vonatkozólag a P. N. most ezt mondja : — „Bulyovszkyné asszony drezdai föllépéséről Pompéry barátunkhoz érkezett magánlevél Bulyovszky urral csak tudomás végett volt közölve, a nélkül, hogy Bulyovszky ur ezen levél közrebocsátására fölhatalmazva lett volna, mit Pompéry barátunk annál kevésbé ohajthatott, mert e levél alaptalan vádat foglal magában a nemzeti színház ellen; Pompéry pedig maga is olvasta azon Dumas-féle regényt (Une aventure d'amour), mely e vádat megerőtleníti s a magyar journalistika eljárásának Bulyovszkyné asszony irányában igazságot szolgáltat.“

V I D É K.

** Kolozsvárott a Széchenyi-ligetnek elnevezett sétatér ünnepélyesen megnyitott.

** A Kolozsvári Közlöny írja : „— nem hallottunk arról, hogy a nagy hazafi (Széchenyi)

emlékének gyászünnepekkeli megtisztelése Erdélyben eltiltatott volna; s széltiben ünnepli is azt minden valamire való helység.“

** Boka Károly debreczeni zenebandája Oroszországba utazott.

** Dunavecsén műkedvelők színelőadást tartottak a községi iskolai könyvtár javára. Jövedelem közel 50 o. ft volt Közreműködtek J. J., J. M., St. A., Sz. P., urhölgyek, N. J., K. P., B. S. urak.

** A főnebb említett jászberényi műkedvelői előadásán Hentaller Batta Szilárda urh. Hentaller Elma k. a. szavalattal, Freckay Anna k. a. énekel, Láng Luiza urh. Freckay Jozépha k. a. zongorázással vettek részt.

** Kolozsvárott Demjén László bel- és külirodalmi könyv-, mű- és hangjegykereskedést nyitott, s azt úgy rendezte be, hogy minden e téren előfordulható igénynek megfelelhessen.

** A kolozsvári lóversenyek július 26. 27. 28. napjain tartatnak.

** A Kisfaludy-szobor lelepleztetési ünnepére oly nagy népsokaság jött össze Balaton-Füreden, mekkorát a fürdőhely jóformán még soha sem látott együtt. Már az ünnepélyt megelőző napon nem csak Füreden, hanem a közeli környéken is el volt foglalva minden rendelkezhető szállás. 10-ikén egymásután érkeztek a vendégek, köztük több tisztelt tag a főnemességből, továbbá Somogy, Zala, Veszprém és Fehérmegyék és az akadémia küldöttsége. A zalamegyei küldöttség, vezetve Oeszterhuber József ur által, 7 órakor a Kisfaludy-gőzössel érkezett, és Rákóczy-indulóval fogadtatott. Ezután a Szózat énekeltetett, mely a zalai küldöttség szállása előtt, valamiut a nagy vendéglő előtt, az akadémiai küldöttek jöttére várakozó sokaság által ismételtetett; itt a Hymnusz is énekeltetett. Tíz órakor érkeztek az akadémiai küldöttek, élükön Eötvös József báró, alelnökkel, s Zalamegye nevében Oeszterhuber József ur által üdvözöltettek. Az üdvözletre Eötvös József báró válaszolt, mire a küldöttséget a sokaság rokonszenves nyilatkozatok közt szállására kísérte. Késő éjig tartott a p zsgő elevenség, s a késő esteli után még táncvizigalom is lett rögtönözve, mert nagy és szép koszorúja volt itt a nemzeti öltözetű bájos hölgyeinknek is. A sümegi zenedének mintegy 20 növendéke volt jelen nemzeti ruhában, nemkülönben képviselve volt a sopronyi és keszthelyi gymnasium is. Az ünnepelt költő egykori katonatársai közül többen voltak jelen. — Miat 10-én, 11-én is általános és folytonos élénkségben lélegzett a közönség, mely a szünet nélkül gyülekező földműves nép, és uri vendégek által egyre szaporodott. Kora reggel több küldöttség látogatta meg az akadémiai küldötteket, s mindegyik látogatás alkalmával hazafias szónoklatok cseréltettek ki. Az ünnepély maga, a kápolnában tartott misével vette kezdetét, a küldöttségek s a közönség egy részének jelenlété-

ben, mert a nagy sokaság, a kápolnától a szoborig két erős sorfalban, levett fővegekkel a szabadban állt. Azon kívül az ablakok is mind el voltak foglalva, a házak nemzeti színekkel ékesítve; a Balaton kikötőjében ringó Kisfaludy-gőzös is egészen nemzeti színben csillogott. Tizenegy órakor megindult a menet a Rákóczy-induló és a Szózat hangjaival a Kisfaludy-szobor felé, mely mellett a szónokok számára emelvény volt felállítva. A felavatást a még fenálló zalamegyei insurgentspénztári küldöttség elnöke nyitotta meg, Kisfaludy Sándor írói és hazafiúi érdemeiről mondott beszéddel; utána Eötvös József báró beszélt, hasonló értelemben; végül a sümegi prépost, Sümeg város és Zalamegye meghagyásából köszönetet mondott e jelenvoltaknak, hogy eljöttek. Most megzendült a Hymnusz, és a sokaság a szobortól, mely a közben lelepleztetett, vissza felé vette útját, a Rákóczy-indulóval. A sümegi zenede növendékei, ez alkalomra szerzett hazafias dalt énekeltek. Az ünnepély fol amában a borusan fölkelte nap is kiderült, és a leleplezés a legtisztább csendes verőfényben me t végbe. A szobor a sétatér alsó végénél alkotott dombon, s majdnem egészen a szép Balaton partján áll, arczzal Zalamegye felé fordulva. Mintegy két öl magas gránit alapra van helyezve, e felirattal: Kisfaludy Sándornak zalamegyei tisztelői. 1859. — Két órakor nagy banket volt.

** Bonaparte Napoleon Lajos „Titkos emlékiratainak“ második füzeté Debreczenben Telegdi Lajosnál megjelent. Ára 80 kr. Az érdekes mű 6 ives füzetekben jelenik meg. — Szintén Telegdinél jelent meg: „Debreczeni emlékfüzér gr. Széchenyi István sirjára, Összeilleszté Oláh Károly. A tiszta jövedelem a felállítandó Széchenyi-szoborra fog fordíttatni. Ára 30 kr. o. ért.“ — Ezuttal még egy harmadik nyomtatványt is kaptunk Telegdi ur nyomdájából, ily felirattal: „Előfizetési felhívás az alföldi mório 1860-ik évi kalendáriumára.“ Egy laptársunk azt mondta már e felhívásra, hogy nem lehet olvasni pirulás nélkül, — s igaza is van.

V E G Y E S H I R E K.

** Fehérvári Mari k. a. ki Pestről távozása óta több külföldi színpadon szerencsével énekelte, jelenleg mint a genuai Teatro Doria vendége nagyon tetszik, úgy hogy augusztus végeig terjedő vendégszereplésre kötöttek vele szerződést. Ez idő letelte után Milanóba megy, mint fényes feltételekkel szerződött primadonna.

** „Hunyady László“ bukaresti adatásának első estéjén Kuza herczeg is megjelent. A színház annyira tele volt, hogy a jegyek további adását meg kellett szüntetni.

** Lissabon'an egy kapuczinust fogtak be, ki hamis pénzeket készített. Börtönében kivégezte

magát. Hivatalos vizsgálatok azon felfedezésre jutottak, hogy előkelő nevű és rangu egyének is be vannak keverve e nem szép történetbe, s hogy azzal egy fiatal leányka meggyilkolása is összefüggésben van.

** Kölnben egy 16 éves zsidóleány szülei tudta nélkül megkeresztelkedett, szülei kívánalmából azonban és hatósági engedelemmel, ismét zsidó hitre lépett vissza.

** Taglioni legújabb táncjátékának (Morgano) meséjét borzasztó rémtörténetnek mondják. Tele van vampyrokkal. Vajon nem a bőrén játszik?

** Meyerbeer új operát ír. Hősnője Göthe „Mignon“-ja.

** A luneburgi (Hannovera) városi tanács nem engedett egy átutazó szintársulatnak előadásokat tartani, „nehogy a mesteremberek, munkáiktól elvonassanak.“

** Rossini „Moses Egyiptomban“ dalmüve, Uj-Yorkban fényes sikert aratott.

** Gróf Széchenyi Istvánért Bottuschanban (Moldva) is tartatott gyász-istentisztelet. Az ott levő magyarok, a város több előkelői, az idegen államok képviselői, s nagyszámu néptömeg voltak a gyászszal borított egyházban. A „Szózatot“ egy erőteljes kar kétszer egymásután énekelte. (M. S.)

** Párisi lapok sajnálattal jelentik, hogy az ottani fűvészkertben világrajött kis nilusi ló, a fognövés fájdalmaiban kimult.

** Nagy Jakab tilinkós hazánkfia kétszer lépett fel Bukarestben. Innét Oteleanu nagybojár pompás falusi kastélyába is meghivatott.

** Milanoban „Elvesztett paradicsom“ czimű új táncjátékra készülnek. Szerzője Giovanni Felchi. Meséjét olvastuk, s ha szinpadunknak balletre szüksége van, ajánlhatjuk. Ily szép balletmesét nem ismerünk.

** Milanóban egy magas születésű, de megbomlott vagyónállapotu fiatal ember jegyben volt egy előkelő nobili leányával. Az ifju azonban rendén túl tékozló életet folytatván, e miatt leendő ipától egy délután levelet kap, hogy a tervezett házasságból semmi sem lesz. Erre magán kívül a nobili lakására rohan, kit egyedül talál, s miután semmiképp sem tudja őt újabb határozata megváltoztatására birni, törrel keresztülszurja, s a mi drágaságot talál magához kapva elfut. A nobili családja csak akkor tudta meg a gyászos esetet, midőn este színházból hazatérve, a nobilit véreben halva találta. A fiatalembert üldözőbe vették és Anconában, hol ép egy Szicziába menő angol hajóra lépett, elfogták. Elfogatása pillanatában öngyilkossági kísérletet tett. Sorsa most annyival is kétségbejítőbb, hogy jegyese vallo-

másából kitudódott, miszerint a nobili csak szinből akarta tőle egyidőre megtagadni leánya kezét, hogy így kevésbé könnyelmű életre vonja.

** Penig szászországi városban egy állatsegregletbeli oroszán, mindkét első lábával a közönség közé nyult, s egy tizéves leányt a fejénél fogva megragadott. A szerencsétlen gyermeket nagy küzdelem után csak akkor sikerült kiszabadítani az állat körmei közül, midőn az fejről minden haját a bőrrel együtt lekarmolta, s koponyáját is jelentékenyen megsérté. A leányka másnap meghalt.

** A Bécsből közelebb Orsovára indult „József Károly“ gőzösen egy szerb hölgy is utazott kis leánykájával. Mikor Orsovához már közeljártak, a hölgy kis csomagot kötött leánykája nyaka körül, s a Dunába ugrott. Siettek megmenteni, de csak holtan huzhatták ki. A lányka nyaka körül kötött csomagban 1400 ft. volt. E szerencsétlen öngyilkosság okát eddig még senki sem bírja sejteni.

** Egy moszkvai lap meséli, hogy egy fiatal leány február 29-én a pokroffi erdőben hófuvatag által elborittatván elaludt, s april 1-jén feltaláltatván megint életre jött.

S Z I N H Á Z I S Z E M L E .

** Jun. 7. Normanap.

** Jun. 8. Másodszor : „A mátrai vadászat.“ Vigj. 3 felv. Irta Fáy András. Nem mond el valami új s nagyon kerek mesét, de mutat fel igazán élő eleven alakokat, melyek mellett igen sok eredeti és fordított mű személyei csinált viaszbabok. Minden jelenetében élet van, minden szavából tapasztalás, bölcsesség, s a humor tiszta színméze foly, és oly bőforrasu szellemdússág szikrázik, melyet hasonló szaporaságban, a legkitünőbb vigjátékok párbeszédeiben is csak keresve találunk fel. Igen jól játszik benne Szathmáry-Laczkócziné, Szigeti, Tóth József. Az első különösen köztetszést nyert, midőn szavalatában három t. színművészno modorát parodisálta. A köztiszteltü ősz szerző darabja ezuttali díját a színészi nyugintézetnek ajánlotta fel.

** Jun. 9. „Guzmann Johanna.“ Opera-ballet. Zenéjét írta Verdi.

** Jun. 10. „A kupez.“ Népszinmű. 3 felv. Irta Benkő Kálmán.

** Jun. 11. „A falusiak.“ Vigj. Szigligetitől.

** Jun. 12. „A báléj.“ Opera.

** Jun. 13. „A szép marquisnő.“ Dráma. Balzac regénye után írta Kövér Lajos.

